

BẢO VỆ QUYỀN CỦA NGƯỜI BỊ BUỘC TỘI LÀ NGƯỜI DƯỚI 18 TUỔI TỪ GÓC ĐỘ HOÀN THIỆN QUY ĐỊNH VỀ ÁP DỤNG BIỆN PHÁP NGĂN CHẶN TRONG BỘ LUẬT TỔ TỤNG HÌNH SỰ

BÙI THỊ HẠNH* - TRẦN THỊ MÙI**

Tóm tắt: Áp dụng biện pháp ngăn chặn với người bị buộc tội là người dưới 18 tuổi là chế định cần thiết của tố tụng hình sự nhằm đảm bảo loại trừ những khó khăn, trở ngại từ phía người bị buộc tội gây ra cho cơ quan tiến hành tố tụng, đồng thời cũng là chế định thể hiện tính nhân văn, nhân đạo của pháp luật trong việc ghi nhận và bảo vệ thỏa đáng các quyền, lợi ích hợp pháp của người bị buộc tội là người dưới 18 tuổi. Tuy nhiên, các quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự (BLTTHS) năm 2015 chưa thể hiện được đầy đủ, cân đối, hài hòa hai mục đích, ý nghĩa đó. Bài viết phân tích, chỉ rõ một số vướng mắc, bất cập; trên cơ sở đó đề xuất, kiến nghị hoàn thiện quy định của BLTTHS về áp dụng biện pháp ngăn chặn với người bị buộc tội là người dưới 18 tuổi để tạo sự thống nhất trong nhận thức và áp dụng pháp luật nhằm bảo vệ tốt nhất quyền và lợi ích hợp pháp của người dưới 18 tuổi.

Từ khóa: Biện pháp ngăn chặn, người bị buộc tội, người dưới 18 tuổi, phân hóa, tạm giữ, tạm giam

Ngày nhận bài: 21/11/2023; Biên tập xong: 23/11/2023; Duyệt đăng: 23/11/2023

COMPLETING REGULATIONS ON APPLYING PREVENTIVE MEASURES IN THE CRIMINAL PROCEDURE CODE TO ENSURE RIGHTS OF THE ACCUSED WHO IS UNDER 18 YEARS OLD

Abstract: It is necessary to regulate the application of preventive measures to the accused who is under 18 years of age in criminal procedures. One hand, this institution ensures to erase difficulties caused by the accused to the procedure-conducting agencies; on the other hand, it shows humaneness of legal regulations in adequately recognizing and protecting the legitimate rights and interests of minors charging with crimes. However, meanings of those regulations in the 2015 Criminal Procedure Code have not fully expressed. This article analyzes a number of obstacles to proposes recommendations for perfecting provisions of the 2015 Criminal Procedure Code on applying preventive measures to the accused person who is under 18 years old, then raising consistent awareness and law application to best protect the minors' legitimate rights and interests.

Keywords: Preventive measures, the accused person, person who under 18 years of age, differentiation, custody, detention

Received: Nov 21st, 2023; **Editing completed:** Nov 23rd, 2023; **Accepted for publication:** Nov 23rd, 2023

1. Khái quát về áp dụng biện pháp ngăn chặn đối với người bị buộc tội là người dưới 18 tuổi

Biện pháp ngăn chặn (BPNC) là những biện pháp cưỡng chế được quy định trong BLTTHS, do cơ quan có thẩm quyền áp dụng đối với người bị buộc tội để kịp thời ngăn chặn tội phạm, ngăn chặn việc họ gây khó khăn cho công tác điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án hoặc tiếp tục phạm tội. Việc áp dụng BPNC tạo ra những thuận lợi nhất định cho quá trình giải quyết vụ án hình sự nhưng đồng thời cũng ẩn chứa các nguy cơ xâm phạm quyền của người bị buộc tội. Vì

vậy, để đảm bảo quyền con người, việc áp dụng BPNC chỉ được thực hiện khi có các căn cứ theo quy định của pháp luật¹. Căn cứ, thủ tục, trình tự áp dụng biện pháp ngăn chặn luôn được quy định rất chặt

** Email: Hanhbui76@gmail.com*

Tiến sĩ, Trưởng khoa Pháp luật hình sự và Kiểm sát hình sự, Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội

*** Thạc sĩ, Giám đốc Trung tâm Bảo đảm chất lượng đào tạo, Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội*

¹ Bùi Thị Hạnh (2017), *Hoạt động của Viện kiểm sát nhân dân trong thực hành quyền công tố và kiểm sát việc áp dụng các biện pháp ngăn chặn của Cơ quan điều tra*, Luận án tiến sĩ Luật học, Học viện Cảnh sát nhân dân.